

beeld

Obs Pantarijn en Hindoeïstische basisschool Shri Krishna, Utrecht

Op een bijzondere plek in de wijk Vleuten-De Meern in Utrecht, heeft atelier PRO een gebouw voor twee bijzondere basisscholen ontworpen - openbare basisschool Pantarijn en hindoeïstische basisschool Shri Krishna. Bijzonder, omdat dwars over de kavel een Romeinse limes loopt. En bijzonder omdat beide scholen allebei duidelijk een eigen karakter hebben, maar tegelijkertijd een gebouw delen dat een herkenbare eenheid vormt.

Limes

De limes was zo'n 1800 jaar geleden een belangrijke route langs de grens van het Romeinse rijk, nu is het een zone van hoge archeologische waarde. De weg loopt onder meer door de Utrechtse wijk De Meern, dwars door de locatie van de twee basisscholen. Omdat de limes zoveel mogelijk vrijgehouden moet worden, was de opgave complex. Tegelijkertijd is dit gegeven de aanleiding voor de karakteristieke opzet van het gebouw. De basisscholen zijn aan weerszijden van de voormalige Romeinse weg gerealiseerd

en zijn over de weg verbonden door gedeelde, transparant opgezette speellokalen. Hierdoor blijft de limes grotendeels vrij en herkenbaar in het gebied.

Vastu Shastra

Beide scholen hebben binnen het gebouw een duidelijk eigen karakter. Voor Pantarijn betekent dat een informele, open opzet met leerpleinen op beide verdiepingen. Voor Shri Krishna heeft atelier PRO aspecten van de Vastu Shastra, de eeuwenoude hindoeïstische bouwleer, in de school verwerkt. Dit is terug te vinden in de geometrische hoofdvorm en in de opzet rond een hoge centrale ruimte met veel licht van boven. De Vastu Shastra heeft ook invloed gehad op de oriëntatie en positionering van ruimtes, zoals de hoofdentree, en in de toepassing van kleuren in het gebouw.

Twee scholen, één gebouw

Bij beide scholen zijn de lokalen met glazen schuifdeuren gegroepeerd rond een centrale ruimte met een leerplein. Bij Shri Krishna is dit op begane grond, bij Pantarijn over twee lagen. De centrale ruimtes zijn met schuifdeuren te openen naar twee speellokalen, deze speellokalen zijn onderling weer te combineren door middel van schuifwanden. Door deze opzet is één grote ruimte tussen de twee scholen gecreëerd, die naar wens in delen of in geheel gebruikt kan worden - iets wat flexibel en gedeeld ruimtegebruik bevordert. Tegelijkertijd maakt deze ruimte het scholencomplex tot één geheel.

Gevel en Identiteit

De wens van beide scholen was om een markant gebouw te realiseren, een belangrijk uitgangspunt in het ontwerp. De doorlopende verbindende gevel is uitgevoerd in aluminium met een sparkle coating die glittert in het zonlicht. Op pleinniveau is de gevel van gekeimd metselwerk - voor het onderscheid bij Pantarijn in donkergrijs en bij Shri Krishna in wit. Ter plaatse van de Romeinse limes is de gevel grotendeels van glas, zodat het verloop door de speellokalen heen te zien is. Dit wordt versterkt doordat de limes een afwijkende bestrating heeft op het schoolplein, die in kleur ook in de speellokalen doorloopt.

Kunst als marker

Om de identiteit van de scholen te versterken is de aluminium gevel bewerkt en voorzien van lichtkunst en -decoratie: bij de hindoeïstische basisschool is er boven de ramen een geperforeerd patroon op basis van lotusbloemen aangebracht, voor de openbare basisschool is een groot kunstwerk ontworpen door atelier PRO, gebaseerd op de naam van de school. Pantarijn verwijst zowel naar de rivier de Rijn als naar de Griekse uitspraak "panta rhei", wat "alles stroomt" betekent; het kunstwerk, dat 's avonds extra oplicht, symboliseert de golvende beweging van water.

Duurzaamheid en innovatie

De school is gasloos, energieneutraal (ENG) en heeft bovendien een gezond binnenklimaat, met Frisse Scholen label B. De energievraag van het gebouw is beperkt door zeer goede isolatie van de gebouwschil en lage temperatuur vloerverwarming, terwijl de energievraag van de gebruikers verder is beperkt door ledverlichting en aanwezigheidsdetectie - met onder meer CO2 detectie in alle verblijfsruimten. Uiteraard is er buitenzonwering om temperatuuroverschrijding in de zomer te voorkomen. Zonnepanelen op het dak zorgen voor hernieuwbare energie. Ook is het gebouw, naar expliciete wens van de opdrachtgever, in de toekomst verder uit te breiden.

Door de Romeinse weg heeft het schoolgebouw zijn bijzondere expressieve vorm gekregen - een baken in de woonwijk en een herinnering aan de eerste bewoners van De Meern.

Publicaties

Schooldomein SD2 2022 p26,27 Een doorlopende verbinding

Archidat Architectuur

Dearchitect.nl

Archello

Architectenweb

Spo Utrecht: Ontwerp voor nieuwe duurzame

OBS Pantarijn is Klaar

ATELIER PRO